

Київський університет імені Бориса Грінченка  
Інститут журналістики  
Кафедра бібліотекознавства та інформології



## РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

# БІБЛІОГРАФОЗНАВСТВО ТА БІБЛІОГРАФІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

для студентів

спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа  
освітнього рівня: першого (бакалаврського)  
освітньої програми 029.00.02 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	
Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма № <i>1960/19</i>	(підпись)
(прізвище, ім'я, по- батькове)	
«_____» 2019 р.	

Київ – 2019

**Розробник:**

Прокопенко Лілія Сергіївна, кандидат історичних наук

**Викладач:**

Заліток Людмила Михайлівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри бібліотекознавства та інформології Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри бібліотекознавства та інформології

Протокол від 25 січня 2019 року № 6

Завідувач кафедри

бібліотекознавства та інформології Росоюк О.В. Воскобойнікова-Гузєва

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

25 січня 2019 року

Гарант освітньої програми Росоюк О.В. Воскобойнікова-Гузєва

Робочу програму перевірено

26.01. 2019 р.

Заступник директора

Інституту журналістики з навчальної роботи Росінська О.А. Росінська

Пролонговано:

на 20\_\_/20\_\_ н.р. підпис (ПІБ), «\_\_»\_\_20\_\_ р., протокол № \_\_\_\_

на 20\_\_/20\_\_ н.р. підпис (ПІБ), «\_\_»\_\_20\_\_ р., протокол № \_\_\_\_

на 20\_\_/20\_\_ н.р. підпис (ПІБ), «\_\_»\_\_20\_\_ р., протокол № \_\_\_\_

на 20\_\_/20\_\_ н.р. підпис (ПІБ), «\_\_»\_\_20\_\_ р., протокол № \_\_\_\_

## **ЗМІСТ**

Зміст.....	3
1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни.....	4
3. Результати навчання за дисципліною.....	6
4. Структура навчальної дисципліни.....	7
5. Програма навчальної дисципліни	
<i>Змістовий модуль 1 .....</i>	7
<i>Змістовий модуль 2 .....</i>	8
<i>Змістовий модуль 3 .....</i>	10
6. Контроль навчальних досягнень	
<i>6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів.....</i>	11
<i>6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання...</i>	11
<i>6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.....</i>	12
<i>6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.....</i>	14
<i>6.5. Шкала відповідності оцінок.....</i>	28
7. Навчально-методична карта дисципліни «Бібліографознавство та бібліографічна діяльність».....	19
8. Рекомендовані джерела.....	
<i>Законодавчі і нормативно-правові документи.....</i>	20
<i>Основні.....</i>	20
<i>Додаткові.....</i>	20
Додаток. Плани практичних та семінарських занять	

## 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	-
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	-
Загальний обсяг кредитів/годин	3/90	-
Курс	1	-
Семестр	2	-
Кількість змістових модулів з розподілом	3	-
Обсяг кредитів	3	-
Обсяг годин, в тому числі:	90	-
Аудиторні	42	-
Модульний контроль	6	-
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	42	-
Форма семестрового контролю	Залік	-

## 2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Мета дисципліни** – дати майбутнім фахівцям знання щодо сутності бібліографії й її вихідних понять, структури, змісту, форм існування, видів; теоретико-методологічних, організаційних та історичних зasad бібліографознавства; характеристик основних етапів історичного розвитку бібліографії за кордоном та в Україні; базових положень бібліографічної евристики.

### Завдання дисципліни:

- вивчити теоретичні засади бібліографії;
- ознайомитися з вимогами до освіти, досвіду професійної діяльності бібліографа;
- вивчити особливості різних форм бібліографічної інформації;
- опанувати різні наукові підходи до класифікування бібліографії та бібліографічних посібників;
- ознайомитися із загальними теоретико-методологічними, організаційними зasadами бібліографознавства як науки і навчальної дисципліни;
- розглянути історію розвитку бібліографії в світі та в Україні;
- вивчити теоретичні засади бібліографічної евристики, методи і стратегію бібліографічного пошуку.

## 3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Дисципліна спрямована на формування таких **фахових (професійних) програмних компетентностей** освітньої програми підготовки бакалаврів за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»:

- аналітична:

Володіти базовими загальними знаннями з бібліографознавства, а саме: науковими дослідженнями сьогодення та знаннями світового досвіду щодо теоретико-методологічних, організаційних, технологічних та історичних зasad цієї фахової дисципліни з метою набуття практичних умінь і навичок для майбутньої професійної діяльності.

Здатність до аналізу законодавчих та нормативно-правових актів щодо діяльності і розвитку сучасних бібліотечно-інформаційних установ; процесів розвитку фахової комунікації як складової системи соціальних комунікацій.

Здатність використовувати відповідну термінологію з бібліографознавства в усній та письмовій формах.

– *технологічна*:

Виконання спеціальних функцій, пов'язаних з наданням бібліографічних послуг користувачам.

– *інформаційна*:

Здатність знаходити та використовувати інформацію з інформаційних ресурсів, джерел (електронних, письмових, архівних та усних) для виконання конкретних практичних завдань.

Здатність застосовувати уміння й навички щодо формування інформаційних ресурсів бібліотек з використанням новітніх технологій.

Можливість користуватись різними джерелами інформації, методами, способами та засобами її обробки й використання.

Опанування дисципліни дозволяє отримати такі **програмні результати освітньої програми** підготовки бакалаврів:

– *загальні*:

Здатність продемонструвати уміння аналізувати певний обсяг інформації з подальшою можливістю синтезувати нові впровадження на основі логічних аргументів та перевіреніх фактів.

Здатність до постійного самовдосконалення шляхом самостійного навчання і отримання додаткової інформації з різних джерел.

– *фахові (професійні)*:

Здатність продемонструвати сучасне уявлення про масову комунікацію в інформаційному суспільстві; знання щодо правових норм, законодавчих установок в бібліотечно-інформаційній галузі.

Характеризувати видову класифікацію бібліографії як галузі діяльності за різними ознаками; окреслювати перспективи функціонування бібліографічних явищ у контексті історичних тенденцій їх розвитку.

Здійснювати всі види пошуку вторинної інформації в інформаційних системах та мережах.

Курс інтегрується з такими дисциплінами, як «Аналітико-синтетичне опрацювання та каталогізація документів», «Бібліографічна діяльність», «Сучасні інформаційні системи і технології і бібліотечно-інформаційні і бібліографічні діяльності», «Автоматизація бібліотечно-бібліографічних процесів» й ін.

#### 4. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	<b>Назви змістових модулів і тем</b>	<b>Кількість годин</b>						<b>Підсумковий контроль</b>		
		<b>Разом</b>	<b>Аудиторних</b>	<b>Лекцій</b>	<b>Семінарських</b>	<b>Практичні</b>	<b>Лабораторні</b>			
<b>Змістовий модуль I.</b>										
<b>ЗАГАЛЬНЕ БІБЛІОГРАФОЗНАВСТВО</b>										
1.1	Основи теорії бібліографії	6	2	2				4		
1.2	Бібліографічна інформація як посередник у системі документальних комунікацій	2	2		2					
1.3	Класифікація бібліографії і бібліографічних посібників	8	2			2		6		
1.4	Характеристика основних видів бібліографії і бібліографічних посібників	2	2			2				
1.5	Національна бібліографія	2	2				2			
1.6	Бібліографознавство як наука	8	4	2	2			4		
	Модульна контрольна робота	2						2		
	<b>Разом за модулем 1</b>	<b>30</b>	<b>14</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>2</b>	<b>14</b>		
<b>Змістовий модуль II.</b>										
<b>ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІОГРАФІЇ</b>										
2.1	Розвиток зарубіжної бібліографії від її виникнення до кінця XVIII ст.	2	2	2						
2.2	Становлення і розвиток національної бібліографії	6	2			2		4		
2.3	Зарубіжна бібліографія від її виникнення до початку ХХІ ст.	2	2		2					
2.4	Основні етапи розвитку української бібліографії (від зародження до початку ХХ ст.)	8	4	2		4		4		
2.5	Міжнародне співробітництво у сфері бібліографії	6	2			2		4		
2.6	Основні напрями розвитку бібліографії в Україні та світі на початку ХХІ ст.	2	2			2				
	Модульна контрольна робота	2						2		
	<b>Разом за модулем 2</b>	<b>30</b>	<b>16</b>	<b>4</b>	<b>2</b>	<b>10</b>		<b>12</b>		

<b>Змістовий модуль III.</b>									
<b>БІБЛІОГРАФІЧНА ЕВРИСТИКА</b>									
4.1	Бібліографічна евристика як теорія і методика бібліографічного пошуку	6	2	2				4	
4.2	Бібліографічний пошук як вид інформаційного пошуку	8	2		2			6	
4.3	Методи бібліографічного пошуку	2	2			2			
4.4	Стратегія і технологія бібліографічного пошуку	8	2			2		6	
4.5	Джерела бібліографічного пошуку	2	2				2		
4.6	Технологія бібліографічного пошуку	2	2			2			
	Модульна контрольна робота	2							2
	<b>Разом за модулем 4</b>	<b>30</b>	<b>12</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>6</b>	<b>2</b>	<b>16</b>	<b>2</b>
	<b>Разом за навчальним планом</b>	<b>90</b>	<b>42</b>	<b>10</b>	<b>8</b>	<b>20</b>	<b>4</b>	<b>42</b>	<b>6</b>

## 5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

### Змістовий модуль I ЗАГАЛЬНЕ БІБЛІОГРАФОЗНАВСТВО Лекція 1.1. Основи теорії бібліографії (2 год.)

Об'єкт, предмет, мета, завдання, міждисциплінарні зв'язки курсу. Структура і зміст курсу, організація освітнього процесу. Професійна освіта бібліографів та бібліотекарів, її системність та фундаментальний характер. Непрофесійна бібліографічна освіта як складова інформаційної культури. Сучасні вимоги до професії бібліографа.

Еволюція уявлень про бібліографію. Походження, історія, сучасне трактування терміна «бібліографія». Роль системно-діяльнісного підходу у теоретичному осмисленні бібліографії. Базові бібліографічні поняття і категорії. Стандартизація термінології.

Бібліографічна інформація як вихідне поняття загальної теорії бібліографії. Сутність бібліографічної інформації, її роль у системі документальних комунікацій. Бар'єри у комунікаціях. Система «документ – споживач» як джерело виникнення бібліографічної інформації. Сутнісно-функціональна структура бібліографічної інформації. Документально-бібліографічні потреби як причина виникнення основних суспільних функцій бібліографічної інформації. Основні суспільні функції бібліографічної інформації та її внутрішня структура.

Властивості бібліографічної інформації. Підсумкове визначення бібліографічної інформації. Визначення бібліографії як галузі діяльності. Принципова схема функціонування бібліографії.

Усні і письмові, стандартні і нестандартні форми бібліографічної інформації. Форми існування бібліографічної інформації з точки зору зовнішньої структури.

**Семінар 1. Бібліографічна інформація як посередник у системі документальних комунікацій (2 год.).**

**Практичне 1. Класифікація бібліографії і бібліографічних посібників (2 год.).**

**Практичне 2. Характеристика основних видів бібліографії і бібліографічних посібників (2 год.).**

**Лабораторна робота 1. Національна бібліографія (2 год.).**

### **Лекція 1.2. Бібліографознавство як наука (2 год.)**

Об'єкт бібліографознавства. Співвідношення бібліографічної науки та практики. Дискусійність питання про предмет бібліографознавства. Аспектний та об'єктний напрями диференціації бібліографознавства. Структура бібліографознавства (О.П. Коршунов, Г.М. Швецова-Водка). Загальне та спеціальне бібліографознавство. Завдання бібліографознавства. Теорія, історія, методика, методологія та організація бібліографії як складові бібліографознавства.

Виникнення, формування і розвиток бібліографознавства. Характеристика провідних бібліографознавчих шкіл. Організація бібліографознавчих досліджень в Україні. Підготовка наукових кадрів. Фахова наукова періодика.

Наукова організація бібліографічної праці. Її відображення у нормативній, науковій та навчальній літературі.

Поняття «методологія бібліографознавства» і «методологія бібліографії». Поняття «бібліографічного методу». Складові бібліографічного методу. Методологія бібліографознавства. Діалектико-матеріалістичний метод. Загальнонаукові методи: емпіричні і теоретичні. Спеціальні методи.

Специфічні методи: книгознавчо-функціональний, аналітико-тематичний, структурно-типологічний, типографічний. Соціально-комунікаційно-інформаційний, документаційний (документологічний) підходи.

Конкретні методи бібліографознавчих досліджень: методи вивчення документів, методи вивчення діяльності бібліографів або споживачів інформації, методи обробки одержаних даних.

Бібліографознавчі дослідження та їх методика. Традиційні і сучасні принципи бібліографії.

Бібліографознавство в системі суміжних галузей знань.

**Семінар 2. Бібліографознавство як наука (2 год.).**

### **Змістовий модуль II.**

## **ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІОГРАФІЇ**

### **Лекція 2.1. Розвиток зарубіжної бібліографії**

#### **від її виникнення до кінця XVIII ст. (2 год.)**

Проблеми періодизації історії зарубіжної бібліографії.

Зародження бібліографії. Олександрийський період. Бібліографія у Стародавньому Римі та у період Пізньої Античності. Біобібліографічні словники «церковних письменників».

Бібліографія Середньовіччя та періоду раннього гуманізму.

Виникнення книжкової торгівлі та нові завдання бібліографії. Зародження і перші етапи розвитку книготоргової бібліографії. Покажчики заборонених книг. Перші галузеві бібліографії.

Енциклопедична бібліографія періоду Відродження. «Загальна бібліографія» Конрада Геснера. Наукові журнали XVII-XVIII ст. і роль бібліографії в їх становленні і розвитку. Перші покажчики статей у журналах.

Традиційні типи бібліографічних праць Нового часу. Галузеві та спеціальні бібліографії другої половини XVII-XVIII ст. Виникнення бібліографії бібліографії. Бібліофільська бібліографія. Зародження теорії бібліографії.

### **Практичне 3. Становлення і розвиток національної бібліографії (2 год.).**

#### **Семінар 3. Зарубіжна бібліографія від її виникнення до початку ХХІ ст. (2 год.)**

##### **Лекція 2.2. Основні етапи розвитку української бібліографії (від зародження до початку ХХ ст.) (2 год.)**

Проблема періодизації історії української бібліографії (І.Я. Франко, М.І. Ясинський, І.І. Корнейчик).

Генеза української бібліографії. Перші бібліографічні пам'ятки Київської Русі та періоду феодальної роздробленості (XII–XIII ст.). Списки «істинних» і «ложних» книг. Інвентарні описи церковних, монастирських і князівських бібліотек. Списки пожертвуваних книг.

Українська бібліографія у XIV – першій половині XVII ст. Вплив книгодрукування на розвиток бібліографії. Допоміжні довідково-бібліографічні матеріали першодруків. Інвентарні описи монастирських бібліотек. Бібліографічні списки рекомендаційного характеру. Розвиток персональної бібліографії. Описи бібліотек Львівського братства. Каталоги приватних бібліотек та книжкових крамниць.

Українська бібліографія другої половини XVII–XVIII ст. Поширення світської літератури і розвиток бібліографії. Каталоги видань друкарень. Зародження української музичної бібліографії. Видавнича бібліографія і цензурний контроль. Розвиток книготорговельної бібліографії в останній третині XVIII ст. Значення бібліотечних каталогів вищих навчальних закладів України – Харківської колегії та Київської академії – для розвитку бібліографії. Описи і каталоги приватних бібліотек представників української інтелектуальної еліти та козацької старшини.

Бібліографія книг громадського друку. Перші спроби поточної бібліографії місцевих видань та біобібліографія місцевих діячів (Харків).

Бібліографія рукописних книг та стародруків.

Зародження національної бібліографії в Україні у 1830-40-х рр. Огляди нової української літератури. Загальна поточна бібліографія української та українознавчої літератури у 1850 – на початку ХХ ст.: органи державної бібліографічної реєстрації в Росії та Австро-Угорщині, поточна реєстрація на сторінках періодичних видань. Досягнення загальної ретроспективної бібліографії української літератури: «Бібліографічний покажчик нової

української літератури» М.Ф. Комарова, «Галицко-русская библиография XIX столетия» І.О. Левицького та ін.

Зародження і розвиток краєзнавчої, галузевої та біобібліографії. Бібліографія місцевої преси. Рекомендаційна бібліографія. Внесок українських громадських і культурних діячів у розвиток рекомендаційної бібліографії.

Значення бібліотечних, книготорговельних і видавничих каталогів для розвитку бібліографії.

Розвиток бібліографії на західноукраїнських землях.

Перші спроби викладання бібліографії (П.О. Ярковський, Кремінецький ліцей на Волині) і організаційного оформлення бібліографічної справи (перші бібліографічні організації в Україні: Бібліографічна комісія Наукового товариства імені Т.Г. Шевченка, Бібліографічне бюро при бібліотеці Наукового товариства імені Т.Г. Шевченка, Одеське бібліографічне товариство при Новоросійському університеті та ін.).

Українська бібліографія доби визвольних змагань (1917–1922 рр.). Книжкова палата імені Івана Федорова як центр національної бібліографії в Україні. Система видань поточної національної бібліографії. Облік особливих видів документів.

Організація загальної ретроспективної бібліографії. Стан створення українського бібліографічного репертуару. Система посібників загальної ретроспективної бібліографії.

Науково-допоміжна бібліографія в системі науково-технічної інформації. Центри науково-інформаційної діяльності та їх бібліографічна продукція. Система науково-допоміжних бібліографічних посібників.

Суспільне призначення та основні завдання рекомендаційної бібліографії на сучасному етапі. Основні центри створення рекомендаційних бібліографічних посібників. Структура системи рекомендаційних бібліографічних посібників за цільовим і читацьким призначенням. Жанрово-типовологічна та змістова структура системи рекомендаційних бібліографічних посібників.

Проблеми видавничо-книготорговельної бібліографії на сучасному етапі. Система посібників видавничо-книготорговельної бібліографії.

Бібліографія бібліографії: організація видання та основні джерела.

Діяльність провідних бібліографічних центрів в Україні. Видатні українські бібліографи.

**Практичне 4, 5. Основні етапи розвитку української бібліографії (від зародження до початку ХХ ст.) (2 год.).**

**Практичне 6. Міжнародне співробітництво у сфері бібліографії (2 год.)**

**Практичне 7. Основні напрями розвитку бібліографії в Україні та світі на початку ХХІ ст. (2 год.).**

### Змістовий модуль III.

#### БІБЛІОГРАФІЧНА ЕВРИСТИКА

##### Лекція 3.1. Бібліографічна евристика

##### як теорія і методика бібліографічного пошуку (2 год.)

Основні значення терміна «евристика». Феномен творчого мислення з погляду філософії та психології. Логіка й евристика.

Поняття та сутність бібліографічної евристики. Об'єкт, предмет, завдання бібліографічної евристики.

Бібліографічний пошук як базове поняття бібліографічної евристики. Еволюція теоретичних і методологічних поглядів на сутність бібліографічного пошуку (М.Ю. Ульянінський, О.Г. Фомін, Є.І. Шамурін, П.Н. Берков, Т.М. Колтипіна, А.В. Соколов, О.І. Михайлів, А.І. Чорний, Р.С. Гіляревський, І.Г. Моргенштерн, О.А. Гречихін, Н.А. Сляднєва, М.Ю. Нещерет) у бібліографознавстві. Основні етапи розвитку бібліографічної евристики. Концепція бібліографічної евристики (П.Н. Берков).

Сучасне значення бібліографічної евристики для пошуку і використання соціальної інформації.

**Семінар 4. Бібліографічний пошук як вид інформаційного пошуку (2 год.)**

**Практичне 8. Методи бібліографічного пошуку (2 год.)**

**Практичне 9. Стратегія і технологія бібліографічного пошуку (2 год.)**

**Лабораторна робота. Джерела бібліографічного пошуку (2 год.).**

**Практичне 10. Технологія бібліографічного пошуку (2 год.).**

## 6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

### 6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Інтелектуальна свобода та доступ до інформації» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип покрокової звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю подано у табл. 6.1.

Таблиця 6.1

**Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю**

<b>Вид діяльності</b>	<b>Максима кількість балів за одиницю</b>	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3							
		<b>Кількість одиниць</b>	<b>Максимальна кількість балів</b>	<b>Кількість одиниць</b>	<b>Максимальна кількість балів</b>	<b>Кількість одиниць</b>	<b>Максимальна кількість балів</b>						
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	1	1						
Відвідування семінарських та практичних, лабораторних занять	1	2	2	1	1	1	1						
		2	2	5	5	3	3						
		1	1			1	1						
Робота на семінарському та практичному, лабораторному занятті	10	2	20	1	10	1	10						
		2	20	5	50	3	30						
		1	10			1	10						
Виконання завдання для самостійної роботи	5	4	20	5	25	4	20						
Модульна контрольна робота	25	1	25	1	25	1	25						
<b>Разом</b>		<b>102</b>		<b>118</b>		<b>101</b>							
<b>Максимальна кількість балів: 321</b>													
Розрахунок коефіцієнта: $321 : 100 = 3,2$ Студент набрав: 300 балів Оцінка: $300 : 3,2 = 94$ бали													

**6.2. Завдання для самостійної роботи та критерій оцінювання**

**Змістовий модуль I**

**ЗАГАЛЬНЕ БІБЛІОГРАФОЗНАВСТВО**

**(14 год.)**

1.1. Розкрити зміст основних етапів історичного розвитку значень терміну «бібліографія» – 2 год.

1.2. Скласти перелік стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи, в яких зроблені спроби стандартизації бібліографічної термінології – 2 год.

1.3. Подати жанрову, видову, типологічну характеристику різних бібліографічних посібників (20 назв, виданих в Україні у 1991-2016 рр.). Результати представити в таблиці – 6 год.

№ з/п	Бібліографічний опис посібника	Характеристика посібника (за різними ознаками)
----------	--------------------------------	---

1.4. На основі аналізу документного потоку дисертаційних досліджень за останні 10 років зі спеціальності 27.00.03 – Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографія (за базою даних «Автореферати дисертацій», розміщений на веб-порталі Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського НАН України) проаналізувати тематику сучасних бібліографознавчих досліджень в Україні, охарактеризувати найрозвиненіші методи бібліографознавчих досліджень – 4 год.

### **Змістовий модуль II ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІОГРАФІЇ (16 год.)**

2.1. Скласти зведену хронологічну таблицю історії розвитку бібліографії – 4 год.

2.2. Підготувати презентацію з історії розвитку національної бібліографії окремої країни світу (вибір студента узгоджується з викладачем) – 4 год.

2.3. Підготувати презентацію з історії розвитку бібліографії окремої країни світу. Скласти перелік бібліографічних покажчиків, які становлять ядро бібліографічної спадщини обраної країни. Перелік згрупувати у хронологічному порядку. Подати типо-видову характеристику обраних праць. (вибір студента узгоджується з викладачем) – 4 год.

2.4. Скласти перелік популярних бібліографічних баз даних різних країн світу (до 10 назв). Результати представити в таблиці – 2 год.

Країна	Установа-видавець	Назва бібліографічної бази даних, її коротка характеристика
--------	-------------------	--

2.5. Охарактеризувати визначні пам'ятки бібліографічної спадщини України XIX ст. (за видами бібліографії, не менше 3 прикладів для кожного виду). Результати оформити в таблиці – 2 год.

№ з/п	Бібліографічний опис посібника	Загальна характеристика посібника
<i>Вид бібліографії</i>		

### **Змістовий модуль III БІБЛІОГРАФІЧНА ЕВРИСТИКА**

14  
**(12 год.)**

4.1. На основі опрацювання наукових і довідкових джерел розглянути різноманітні підходи до визначення понять «інформаційний пошук», «бібліографічний пошук», «інформаційна потреба», «інформаційний інтерес», «інформаційний запит», «пертинентність», «релевантність». Результати оформити у таблиці – 2 год.

Поняття	Визначення	Автор (джерело)
	4.2. Схематично зобразити алгоритм аналізу пошукових можливостей бібліографічних джерел для здійснення бібліографічного пошуку – 2 год.	

4.3. Проаналізувати традиційні і електронні джерела для пошуку книг, періодичних видань, статей, рецензій, карт, образотворчих видань тощо (кожен студент отримує індивідуальне завдання) – 2 год.

4.4. Охарактеризувати найвідоміші енциклопедії (універсальні і галузеві), словники, довідники різних країн світу (як у традиційному, так і в електронному форматах, не менше 15 прикладів). Результати оформити в таблиці – 4 год.

№ з/п	Бібліографічний опис джерела	Загальна характеристика джерела
<i>Країна</i>		

4.5. Охарактеризувати найвідоміші енциклопедії (універсальні і галузеві), словники, довідники України (не менше 15 прикладів як у традиційному, так і в електронному форматах). Результати оформити в таблиці – 2 год.

№ з/п	Бібліографічний опис джерела	Загальна характеристика джерела
<i>Країна</i>		

### **Критерії оцінки результатів самостійної роботи.**

У процесі виконання самостійної роботи викладач оцінює:

- рівень засвоєння студентом навчального матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання;
- вміння використовувати теоретичні знання при виконанні практичних задач;
- обґрутованість та логічність викладення самостійно вивченого матеріалу;
- повноту розкриття теми дослідження;
- оформлення матеріалів згідно з висунутими вимогами;
- максимальна кількість балів за 1 (одне) виконане завдання – 5.

### **6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання**

**Змістовий модуль I**

## ЗАГАЛЬНЕ БІБЛІОГРАФОЗНАВСТВО

1. Базові бібліографічні поняття і категорії.
2. Еволюція уявлень про бібліографію.
3. Сутність бібліографічної інформації, її роль у системі документальних комунікацій.
4. Основні суспільні функції бібліографічної інформації та її внутрішня структура.
5. Документально-бібліографічні потреби як причина виникнення основних суспільних функцій бібліографічної інформації.
6. Властивості бібліографічної інформації.
7. Форми бібліографічної інформації.
8. Жанри бібліографічних посібників.
9. Види бібліографічних посібників.
10. Класифікація бібліографії за ознакою її суспільного призначення.
11. Види бібліографії за ознакою змісту документів, що обліковуються.
12. Види бібліографії за територіально-змістовою ознакою.
13. Види бібліографії за особливостями відображеннях документів.
14. Види бібліографії за часом видання документів, що обліковуються.
15. Види бібліографії за характером бібліографічної інформації.
16. Види бібліографії за функціональною ознакою.
17. Види бібліографії за сферою діяльності.
18. Види бібліографії за соціальним рівнем.
19. Види бібліографії за просторовою ознакою та матеріальною конструкцією.
20. Поняття про комп'ютерну бібліографію, вебліографію.
21. Видова характеристика національної бібліографії.
22. Принципи національної бібліографії.
23. Система видань національної бібліографії України.
24. Об'єкт і предмет бібліографознавства.
25. Структура бібліографознавства.
26. Організація бібліографознавчих досліджень в Україні.
27. Фахова бібліографознавча наукова періодика.
28. Принципи бібліографії.
29. Загальнонаукові, спеціальні, специфічні, конкретні методи бібліографознавчих досліджень.
30. Бібліографознавство в системі суміжних галузей знань.

### Змістовий модуль II

### ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІОГРАФІЇ

1. Проблеми періодизації історії зарубіжної бібліографії.
2. Зародження бібліографії.
3. Бібліографія у Стародавньому світі.
4. Бібліографія Середньовіччя та періоду раннього гуманізму.
5. Зародження і перші етапи розвитку книготоргової бібліографії.

6. Покажчики заборонених книг.
7. Енциклопедична бібліографія періоду Відродження.
8. Перші національні бібліографії.
9. Наукові журнали XVII-XVIII ст. і роль бібліографії в їх становленні і розвитку.
10. Розвиток національної бібліографії у XVII-XVIII ст.
11. Зародження теорії бібліографії.
12. Галузеві та спеціальні бібліографії другої половини XVII-XVIII ст.
13. Розвиток національної бібліографії у XIX ст.
14. Загальна бібліографія періодичних видань та статей.
15. Розвиток галузевої та багатогалузевої бібліографія XIX-XX ст.
16. Діяльність Книжкової палати СРСР.
17. Розвиток бібліографії в СРСР.
18. Діяльність Всесоюзного інституту наукової і технічної інформації (ВІНІТІ) та Інституту наукової інформації з суспільних наук (ІНІОН).
19. Розвиток зарубіжної бібліографії в умовах інформаційного суспільства.
20. Передумови виникнення, основні етапи розвитку міжнародного співробітництва у сфері бібліографії.
21. Діяльність Міжнародного бібліографічного інституту.
22. Програма «Універсальний бібліографічний облік і програма MARC».
23. Світові тенденції розвитку національної бібліографії на сучасному етапі.
24. Глобальні бібліографічні проекти Міжнародної асоціації музичних бібліотек, архівів і документаційних центрів (IAML).
25. Сучасні міжнародні бібліографічні проекти.
26. ЮНЕСКО і міжнародне бібліографічне співробітництво.
27. Основні напрями діяльності IFLA у сфері міжнародного бібліографічного співробітництва на сучасному етапі.
28. Рекомендаційна зарубіжна бібліографія на сучасному етапі.
29. Діяльність провідних бібліографічних центрів різних країн світу.
30. Міжнародні бібліографії.
31. Періодизація історії української бібліографії.
32. Бібліографія Київської Русі та періоду феодальної роздробленості.
33. Бібліографія України за часів польсько-литовської колонізації (XIV – перша половина XVII ст.).
34. Українська бібліографія другої половини XVII–XVIII ст.
35. Бібліографія України XIX – початку XX ст.
36. Зародження української національної бібліографії.
37. Розвиток української національної бібліографії у XIX ст.
38. Бібліографія на західноукраїнських землях у XIX ст.
39. Значення бібліотечних, книготорговельних і видавничих каталогів для розвитку бібліографії у XIX – на початку ХХ ст.
40. Перші бібліографічні організації в Україні.

41. Розвиток української бібліографії у першій половині XIX ст.
42. Українська бібліографія у 1840-60-х рр.
43. Здобутки української бібліографії 1870-80-х рр.
44. Українська бібліографія кінця XIX – початку ХХ ст.
45. Бібліографія України за часів СРСР.
46. Основні напрями розвитку української бібліографії на сучасному етапі.
47. Науково-допоміжна бібліографія у сучасній Україні
48. Система видань поточної національної бібліографії України.
49. Бібліографія бібліографії в Україні: організація видання та основні джерела.
50. Діяльність провідних бібліографічних центрів в Україні.
51. Діяльність Книжкової палати імені Івана Федорова як бібліографічного агентства України.
52. Видатні українські бібліографи.
53. Характеристика бібліографічних покажчиків, які становлять ядро бібліографічної спадщини України.

### **Змістовий модуль III БІБЛІОГРАФІЧНА ЕВРИСТИКА**

1. Бібліографічна евристика як складова бібліографознавства.
2. Бібліографічний пошук як особливий вид професійної і непрофесійної діяльності.
3. Бібліографічний пошук як базове поняття бібліографічної евристики.
4. Об'єкт і предмет бібліографічної евристики.
5. Еволюція теоретичних і методологічних поглядів на сутність бібліографічного пошуку.
6. Основні етапи розвитку бібліографічної евристики.
7. Концепція бібліографічної евристики П.Н. Беркова.
8. Інформаційний пошук: поняття, цілі, завдання.
9. Види інформаційного пошуку.
10. Основні поняття інформаційного пошуку.
11. Бібліографічний пошук як різновид документального та інформаційного пошуку.
12. Загальна характеристика системи методів бібліографічної евристики.
13. Суцільний метод бібліографічного пошуку.
14. Вибірковий метод бібліографічного пошуку.
15. Інтуїтивний метод бібліографічного пошуку.
16. Типологічний метод бібліографічного пошуку.
17. Індуктивний метод бібліографічного пошуку.
18. Дедуктивний метод бібліографічного пошуку.
19. Використання методу бібліографічних посилань у бібліографічному пошуку.
20. Використання методу сходження від абстрактного до конкретного у бібліографічному пошуку.

21. Специфіка професійного і непрофесійного бібліографічного пошуку.
22. Алгоритм аналізу пошукових можливостей бібліографічних джерел.
23. Загальна характеристика основних етапів універсальної евристичної програми бібліографічного пошуку.
24. Вимоги до процесу бібліографічного пошуку.
25. Автоматизований бібліографічний пошук у базах даних і у глобальній мережі Інтернет.
26. Загальна характеристика інформаційно-пошукових систем Інтернету.
27. Джерела бібліографічного пошуку.
28. Технологія бібліографічного пошуку.
29. Вимоги до компетентностей бібліографа як суб'єкта бібліографічного пошуку.
30. Показники якості і ефективності бібліографічного пошуку.

Модульна контрольна робота проводиться після вивчення певного змістового модуля. Оцінюється за виконання завдань у формі, зазначеній викладачем у робочій програмі. Кількість модульних контрольних робіт з навчальної дисципліни – 3, виконання кожної роботи є обов’язковим.

**6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.** Залік.

#### **6.5. Шкала відповідності оцінок**

Оцінка	Рейтингова оцінка	Кількість балів
Відмінно	A	90 – 100
Дуже добре	B	82 – 89
Добре	C	75 – 81
Задовільно	D	69 – 74
Достатньо	E	60 – 68
Незадовільно	FX – F	0 – 59

## 7. Навчально-методична карта дисципліни «Бібліографознавство»

**Разом: 90 год., лекції – 10 год., семінари – 8 год., практичні – 20 год., лабораторні – 4 год., самостійна робота – 42 год., мк – 6 год.**

Модулі	Змістовий модуль I	Змістовий модуль II	Змістовий модуль III
Назва модуля	ЗАГАЛЬНЕ БІБЛІОГРАФОЗНАВСТВО	ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІОГРАФІЇ	БІБЛІОГРАФІЧНА ЕВРИСТИКА
Кількість балів за модуль	102 б.	118 б.	101 б.
Лекції	відвідування – 2 б.	відвідування – 2 б.	відвідування – 1 б.
Теми лекцій	Бібліографічна інформація як посередник у системі документальних комунікацій (11б.) Класифікація бібліографії і бібліографічних посібників (11б.) Характеристика основних видів бібліографії і бібліографічних посібників (11б.) Національна бібліографія (11б.) Бібліографознавство як наука (11б.)	Основи теорії бібліографії  Розвиток зарубіжної бібліографії від її виникнення до кінця XVIII ст.  Основні етапи розвитку української бібліографії (від зародження до початку ХХ ст.)  Міжнародне співробітництво у сфері бібліографії (11б.) Основні напрями розвитку бібліографії в Україні та світі на початку ХХІ ст. (11б.)	Бібліографічна евристика як теорія і методика бібліографічного пошуку (11б.)  Бібліографічна евристика як теорія і методика бібліографічного пошуку (11б.)  Бібліографічний пошук як вид інформаційного пошуку (11б.) Методи бібліографічного пошуку (11б.)  Стратегія і технологія бібліографічного пошуку (11б.)  Джерела бібліографічного пошуку (11б.)  Технологія бібліографічного пошуку (11б.)
Теми семінарських, практичних, лабораторних занять	5X4=20 балів	5X5=25 балів	5X4=20 балів
Самостійна робота	Модульна контрольна робота 1 – 25 б.	Модульна контрольна робота 2 – 25 б.	Модульна контрольна робота 3 – 25 б.
Види поточного контролю			
Підсумковий контроль		залик	

## 8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

### *Законодавчі і нормативно-правові документи*

1. ДСТУ 7448-2013. Інформація та документація. Бібліотечно-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять. – На заміну ГОСТ 7.26-80 ; Чинний з 2014.07.01. – [Б. м., б. р.]. – III, 41 с.

2. Про бібліотеки і бібліотечну справу : Закон України від 27 січ. 1995 р. № 32/95-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1995. – №7. – Ст. 45; В ред. Закону №16-19 від 01.01.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80>.

### *Базова*

3. Вовченко І.О. Іноземна бібліографія : навч. посіб. / І.О. Вовченко. – Харків, 1992. – 84 с.

4. Гречихин А.А. Библиографическая эвристика: история, теория и методика информационного поиска : конспект лекций / А.А. Гречихин ; М-во высш. и сред. спец. образования РСФСР, Моск. полиграф. ин-т. – Москва : МПИ, 1984. – 48 с.

5. Корнейчик І.І. Історія української бібліографії: Дожовт. період : (нариси) / І.І. Корнейчик. – Харків : Ред.-вид. від. Кн. палати УРСР, 1971. – 374 с.

6. Коршунов О.П. Библиографоведение : учеб. для студ. / О.П. Коршунов, Н.К. Леликова, Т.Ф. Лиховид ; ред. О.П. Коршунов. – Санкт-Петербург : Профессия, 2014. – 287 с.

7. Моргенштерн И.Г. Общее библиографоведение : учеб. пособие / И.Г. Моргенштерн ; Челяб. гос. акад. культуры и искусств ; науч. ред. проф. Г.В. Михеева. – Санкт-Петербург : Профессия, 2005. – 208 с.

8. Прокопенко Л.С. Стан національних бібліографій світу на межі тисячоліть (за матеріалами дослідження Бібліографічної секції ІФЛА) / Л.С. Прокопенко // Вісн. Книжк. палати. – 2003. – №9. – С. 16–21.

9. Симон К.Р. История иностранной библиографии / К.Р. Симон. – 2-е изд., испр. – Москва : ЛКИ, 2010. – 736 с.

10. Українська радянська бібліографія: навч. посіб для студ. ін-тів культури / за ред. Ф.К. Сарани і Д.Д. Тараманова. – Київ : Вища школа, 1980. – 263 с.

11. Шарабура Т.О. Інформаційний пошук : робота з бібліотечними ресурсами : навч. посіб. / Т.О. Шарабура. – Київ : Ліра-К, 2017. – 256 с.

12. Швецова-Водка Г.М. Бібліографічні ресурси України: загальна характеристика : навч. посіб. / Г.М. Швецова-Водка ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне : РДГУ, 2000. – 205 с

13. Швецова-Водка Г.М. Вступ до бібліографознавства : навч. посіб. для студентів напряму 6.020102 «Книгозн., бібліотекознавство і бібліогр.» / Г.М. Швецова-Водка ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – 3-те вид., випр. та допов. – Рівне, 2011. – 231 с.

### *Додаткова*

14. Абдуллаева А.Т. Библиографы как посредники в формировании информационной культуры читателей / А.Т. Абдуллаева // Библиография. – 2013. – №3. – С. 30-34.

15. Берков П.Н. Библиографическая эвристика: (к теории и методике библиогр. разысканий) / П.Н. Берков. – Москва : изд-во Всесоюз. кн. палаты, 1960. – 175 с.
16. Блюмин А.М. Мировые информационные ресурсы : учеб. пособие / А.М. Блюмин, Н.А. Феоктистов ; М-во образования и науки Рос. Федерации, Ин-т гос. упр., права и инновац. технологий. – 2-е изд. – Москва : Дашков и Ко, 2012. – 295 с.
17. Галеева И.С. Интернет как инструмент библиографического поиска : учеб.-практ. пособие / И.С. Галеева. – Санкт-Петербург : Профессия, 2007. – 246 с.
18. Геращенко М. Проблеми періодизації історії української бібліографії / М. Геращенко // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В.І. Вернадського. – Київ, 2005. – Вип. 14. – С. 547–552.
19. Грузинова Л.Б. Иностранный библиография: учеб. пособие / Л.Б. Грузинова. – Москва : Мир книги, 1997. – 164 с.
20. Гудовщикова И.В. Общая иностранная библиография : учеб. для библ. фак. ин-тов культуры и пед. вузов / И.В. Гудовщикова, К.В. Лютова. – Москва, 1978. – 224 с.
21. Гуменюк М.П. Українські бібліографи XIX – початку ХХ століття. Нариси про життя та діяльність / М.П. Гуменюк. – Харків : Ред-вид. від. Книжк. Палати УРСР, 1969. – 181 с.
22. Добко Т.В. Бібліографознавство / Т.В. Добко // ЕСУ / НАН України, НТШ, Координац. бюро Енцикл. Сучас. України НАН України. – Київ, 2003. – Т. 2. – С. 641–644.
23. Дьяконова Е.М. Библиография и библиограф в информационном обществе / Е.М. Дьяконова // Библиография. – 2008. – №3. – С. 97–100.
24. Еременко Т.В. Библиографический поиск в научной работе : учеб.-метод. пособие / Т.В. Еременко ; Рязан. гос. ун-т им. С.А. Есенина. – Рязань : РГУ им. С.А. Есенина, 2015. – 85 с.
25. Захарчук Т.В. Современная научная школа в библиографоведении: особенности формирования / Т.В. Захарчук // Науч. и техн. б-ки. – 2013. – №1. – С. 65–72.
26. Збанацька О.М. Бібліографічна евристика: термінологічний аспект / О.М. Збанацька // Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології ХХI століття: зб. матеріалів VIII Міжнар. наук.-практ. конф., Одеса, 10-12 верес. 2015 р. / під заг. ред. В.Г. Спрінсяна. – Одеса, 2015. – С. 130-134.
27. Кайль К. Міжнародний каталог першоджерел музичних творів / К. Кайль // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В.І. Вернадського. – Київ, 2001. – Вип. 7. – С. 120–126.
28. Карамишева Н.В. Евристика [навч. посіб.] / Н.В. Карамишева. – Львів : ПАІС, 2013. – 271 с.
29. Клещук С.Е. Международный библиографический институт (1895–1914) / С.Е. Клещук // Техн. б-ки СССР. – 1970. – №8. – С. 12–17.
30. Королевич Н.Ф. Українські бібліографи ХХ ст. : навч. посіб. для ін-тів культури України / Н.Ф. Королевич. – Київ, 1998. – 328 с., іл.

31. Короткий термінологічний словник із бібліографознавства та соціальної інформатики. – Київ : Книжк. палата України, 1998. – 115 с.
32. Коротков А.В. Мировые информационные ресурсы : учеб. пособие / А.В. Коротков, А.М. Кузьмин ; Моск. гос. ин-т междунар. отношений (ун-т) МИД России, Каф. глобал. информ. процессов и ресурсов. – Москва : МГИМО-ун-т, 2012. – 91 с.
33. Коршунов О.П. Библиографическое образование: to be or not to be / О.П. Коршунов // Мир библиогр. – 1998. – № 1. – С. 96–97.
34. Косырева О.А. Старая «новая классификация библиографических пособий» / О.А. Косырева // Библиография. – 1999. – № 1. – С. 120–121.
35. Кошик Н. Внесок М.П. Гуменюка у дослідження історії української бібліографії / Н. Кошик // Зап. Львів. наук. б-ки ім. В. Стефаника. – Львів, 2002. – Вип. 9/10. – С. 57–63.
36. Левин Г.Л. Библиографическая продукция: основные виды / Г.Л. Левин // Библиография. – 2001. – № 3. – С. 128–132.
37. Левин Г.Л. Библиографический поиск: теоретический аспект / Г.Л. Левин // Библиотековедение. – 2000. – №4. – С. 47–50.
38. Левин Г.Л. Библиографическое пособие / Г.Л. Левин // Библиография. – 2001. – № 3. – С. 128–132.
39. Леонов В.П. О личности и мастерстве библиографа / В.П. Леонов // Мир библиогр. – 2008. – №1. – С. 2–5.
40. Лиханова І. Історія розвитку української бібліографії до 1798 року (до нової української літератури) / І. Лиханова // Вісн. КНУКіМ. Сер. : Історія, теорія культури. – Київ, 2001. – Вип. 3. – С. 44–55.
41. Лобузіна К. Інформаційні технології створення національних бібліографічних ресурсів / К. Лобузіна // Бібл. вісн. – 2013. – №6. – С. 9-14.
42. Лутовинова В.І. Теоретико-методологічні засади та історія розвитку української рекомендаційної бібліографії (XI–XX ст.) / В.І. Лутовинова. – Київ : Книжк. палата України, 2002. – 147 с.
43. Макеева О.В. Научные школы в области библиотековедения, библиографоведения и книговедения: к изучению вопроса / О.В. Макеева // Библиотековедение. – 2014. – № 3. – С. 23-30.
44. Маслова А.Н. Биобиблиография, или Персональная библиография / А.Н. Маслова // Мир библиогр. – 2009. – №3. – С. 2– 10.
45. Моргенштерн И.Г. История библиографии: путеводитель по курсу для студ. / И.Г. Моргенштерн, Челяб. гос. акад. культуры. – Челябинск, 2005. – 43 с.
46. Моргенштерн И.Г. Что изучает история библиографии? / И.Г. Моргенштерн // Мир библиогр. – 2007. – №4. – С. 2–5.
47. Національна бібліографія України: стан і тенденції розвитку: матеріали міжвід. наук. конф., м. Київ, 12 – 14 квіт. 1994 р. / Нац. парлам. б-ка України. – Київ, 1995. – 150 с.
48. Нещерет М.Ю. Библиографический поиск. Эволюция и современность : [виды библиографического поиска, алгоритмы библиографического поиска, методы библиографического поиска, оценка

результатов библиографического поиска] / М.Ю. Нещерет. – Санкт-Петербург : Профессия, 2010. – 253 с.

49. Нещерет М.Ю. Логика библиографического поиска / М.Ю. Нещерет // Информ. бюл. Рос. библ. ассоц. – 2005. – № 35. – С. 125–129.
50. Нещерет М. Эволюция теоретических взглядов на библиографический поиск / М. Нещерет // Мир библиогр. – 2006. – № 4. – С. 31–36.
51. Омельчук В.Ю. Національна бібліографія України: тенденції розвитку, проблеми розробки / В.Ю. Омельчук // Бібл. вісн. – 1995. – №1. – С. 1–13.
52. Пацек Я. Национальная библиография и Интернет / Я. Пацек, М. Крыницка // Библиография. – 2013. – № 4. – С. 117–127.
53. Полеводов В.А. Электронная библиография : терминолог. слов. / В.А. Полеводов // Мир библиогр. – 2004. – №5. – С. 49–53 ; 2005. – №4. – С. 79–84 ; 2006. – №5. – С. 67–71 ; 2007. – №1. – С. 45–57 ; №2. – С. 62–75 ; №3. – С. 35–40 ; №4. – С. 57–63 ; №5. – С. 69–76 ; 2008. – №1. – С. 61–66 ; №3. – С. 36–38 ; №4. – С. 67–71 ; №5. – С. 59–70 ; 2009. – №2. – С. 65–71 ; №5. – С. 39–49.
54. Прокопенко Л.С. Глобальні бібліографічні проекти Міжнародної асоціації музичних бібліотек, архівів та документаційних центрів (ІАМЛ) / Л.С. Прокопенко // Освіта і наука в Україні: матеріали Всеукр. наук. конф., м. Дніпропетровськ, 21-22 черв. 2013 р. – Дніпропетровськ, 2013. – С. 175–177.
55. Прокопенко Л.С. Національна бібліографія Нідерландів / Л.С. Прокопенко // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2008. – №1. – С. 69–73.
56. Прокопенко Л.С. Чеська національна бібліографія / Л.С. Прокопенко // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2007. – №4. – С. 49–58.
57. Протопопова Е.Э. Веббиблиография и метавеббиблиография / Е.Э. Протопопова // Библиография и книговедение. – 2015. – № 2. – С. 29–42.
58. Протопопова Е.Э. Рекомендательная библиография в веб-среде / Е.Э. Протопопова // Современная библиотека. – 2015. – № 1. – С. 30–34.
59. Савина И.А. Библиографический язык в современном обществе / И.А. Савина // Библиография. – 2008. – №2. – С. 24–27.
60. Сафиуллина З.А. Концепт социальной памяти в библиографоведении / З.А. Сафиуллина // Библиография и книговедение. – 2015. – № 2. – С. 31–39.
61. Семенюк С. Професійні якості бібліографа та їх вплив на процеси переробки інформації в бібліотеці / С. Семенюк // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В.І. Вернадського. – Київ, 2001. – Вип. 6. – С. 463–470
62. Сенченко М. Книжкова палата України: історія і сьогодення / М. Сенченко. – 2-ге вид., випр. і доп. – Київ, 2004. – 164 с.
63. Сляднева Н.А. Библиографическая эвристика художественной литературы и литературоведения : учеб. пособ. / Н.А. Сляднева, Моск. гос. ин-т культуры – Москва : МГИК, 1987. – 95 с.
64. Соколов А.В. Библиография как гуманистическая инфраструктура информационного общества / А.В. Соколов, Т.Ф. Берестова // Библиография. – 2014. – №1. – С. 58–66 ; № 2. – С. 37–53 ; № 3. – С. 72–88.
65. Соколов А.В. Законы, закономерности и заповеди библиографоведения / А.В. Соколов // Мир библиогр. – 2009. – №1. – С. 2–19.

66. Соколов А.В. Интеллигентность в мире библиографии / А.В. Соколов // Мир библиогр. – 2006. – №2. – С. 8–11.
67. Соколов А.В. Теория библиографии в лабиринте концепций / А.В. Соколов // Мир библиогр. – 2009. – №3. – С. 19–25 ; №4. – С. 9–20.
68. Соколов А.В. Три уровня связей / А.В. Соколов // Мир библиогр. – 2011. – №1. – С. 2–4.
69. Справочник библиографа / [О.А. Александрова, В.В. Барсукова, В.В. Брежнева и др. ; ред. : Г.Ф. Гордукарова, Г.В. Михеева]. – 4-е изд., испр. и доп. – Санкт-Петербург : Профессия, 2014. – 767 с.
70. Столяров Ю.Н. Связь и противоречия трех дисциплин / Ю.Н. Столяров // Мир библиогр. – 2008. – №2. – С. 2–5.
71. Столяров Ю.Н. Содружество независимых дисциплин, или Область пересечения / Ю.Н. Столяров // Мир библиогр. – 2008. – №3. – С. 2–8.
72. Сугак Д.Б. Исчезающая профессия? / Д.Б. Сугак // Мир библиогр. – 2010. – №6. – С. 9–12.
73. Тенденции развития мировой библиографии – международной и национальной / СПб. гос. акад. культуры; науч. ред. И.Л. Полотовская. – Санкт-Петербург, 1995. – 124 с.
74. Теплицкая А.В. Мировой библиографический учёт: состояние и перспективы / А.В. Теплицкая // Библиография. – 2007. – №4. – С. 129–132.
75. Теплицкая А.В. Мировые тенденции развития библиографии / А.В. Теплицкая // Библиография. – 2003. – №6. – С. 126–130
76. Тодорова Є.М. Бібліографічна евристика як наукова та навчальна дисципліна в системі спеціальної підготовки фахівців документно-інформаційної сфери / Є.М. Тодорова // Вісн. ХДАК. – 2013. – Вип. 40. – С. 171-180.
77. Тодорова Є.М. Історія української бібліографії як наукова та навчальна дисципліна / Є.М. Тодорова // Вісн. ХДАК. – 2010. – Вип. 30. – С. 112–121.
78. Тодорова Є.М. Методологічно-концептуальні засади сучасного бібліографознавства (частина 1) / Є.М. Тодорова // Вісн. ХДАК. – 2014. – Вип. 43. – С. 136-144.
79. Тодорова Є.М. Харківська бібліографознавча школа: внесок у розвиток українського бібліографознавства / Є.М. Тодорова // Вісн. ХДАК. – 2011. – Вип. 34. – С. 123–130.
80. Трачук Л.Ф. Особенности веблиографических пособий: теоретический аспект / Л.Ф. Трачук // Науч. и техн. б-ки. – 2012. – №4. – С. 12–18.
81. Фокеев В.А. Библиографоведение: определение, задачи, объект, предметная область, структура / В.А. Фокеев // Мир библиогр. – 2002. – №6. – С. 7–9.
82. Фокеев В.А. Методологические исследования / В.А. Фокеев // Мир библиогр. – 2008. – №2. – С. 6–11.
83. Фокеев В.А. Функциональная структура науки / В.А. Фокеев // Мир библиогр. – 2006. – №5. – С. 10–15.
84. Хомякова И.Г. Первые международные библиографические организации и учреждения / И.Г. Хомякова // Библиография. – 2010. – №1. – С. 135–142.

85. Черный А.И. Введение в теорию информационного поиска / А.И. Черный. – Москва : Наука, 1975. – 283 с.
86. Швецова-Водка Г.М. Бібліографічна підготовка фахівців спеціальності «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія» / Г.М. Швецова-Водка // Вісн. ХДАК. – 2013. – Вип. 40. – С. 70-75.
87. Швецова-Водка Г.М. Теорія, історія, організація та методика бібліографії : вибр. пр. / Г.М. Швецова-Водка ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне : Дятлик М. С., 2011. – 495 с.
88. Щербініна Ю.В. Книга-текст-коммуникация = Book-text-communication : словарь-справочник новейших термінов и понять / Ю.В. Щербініна. – Москва : Форум : ИНФРА-М, 2015. – 303 с.
89. Щербич С.Н. Информационная эвристика : учеб. пособие / С.Н. Щербич ; М-во образования и науки Рос. Федерации, Тюмен. гос. ун-т, Ин-т дистанц. образования, Ин-т гуманитар. наук. – Тюмень : изд-во Тюмен. гос. ун-та, 2012. – 87 с.

### Інформаційні ресурси

№ з/п	Адреса веб-сайту	Назва веб-сайту
1	<a href="http://www.ukrbook.net">http://www.ukrbook.net</a>	Книжкова палата України імені Івана Федорова
2	<a href="http://www.nbuv.gov.ua/node/1087">http://www.nbuv.gov.ua/node/1087</a>	Інформаційний ресурс «Наукова періодика України»
3	<a href="http://www.irbis-nbuv.gov.ua/info_lib.html">http://www.irbis-nbuv.gov.ua/info_lib.html</a>	«Віртуальна бібліографічна довідка» - Служба комплексного інформаційно-бібліографічного обслуговування Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського НАН України
4	<a href="http://bibliotekari-rf.livejournal.com">http://bibliotekari-rf.livejournal.com</a>	«Библиотечное дело и библиография»: Библиотечно-библиографический клуб ЖЖ (ББК)»
5	<a href="http://ask.fm/luklkievua">http://ask.fm/luklkievua</a>	«Головний бібліограф@luklkievua» Сторінка головного бібліографа Публічної бібліотеки імені Лесі Українки
6	<a href="http://profy.nplu.org/file/b-uk-1.doc">http://profy.nplu.org/file/b-uk-1.doc</a> ; <a href="http://profy.nplu.org/file/b-uk-2.doc">http://profy.nplu.org/file/b-uk-2.doc</a>	Українські бібліографи. Біографічні відомості. Професійна діяльність. Бібліографія
7	<a href="http://profy.nplu.org/file/b-01-05.doc">http://profy.nplu.org/file/b-01-05.doc</a>	Бібліографознавство України (2001–2005): науково-допоміжний бібліографічний покажчик
8	<a href="http://profy.nplu.org/file/b-06-10.pdf">http://profy.nplu.org/file/b-06-10.pdf</a>	Бібліографознавство України (2006–2010): науково-допоміжний бібліографічний покажчик
9	<a href="http://www.ifla.org">http://www.ifla.org</a>	IFLA (Міжнародна федерація бібліотечних асоціацій та установ ІФЛА)
10	<a href="http://www.ula.org.ua">http://www.ula.org.ua</a>	Українська бібліотечна асоціація (УБА)